

## Una base de dades centralitza més de 200.000 registres de víctimes de la Guerra Civil i el franquisme

*L'Associació Innovation and Human Rights ha accedit a desenes de fonts amb informació centrada en el període comprès entre el 1936 el 1975, amb referències a múltiples investigacions i arxius*



Bombardeig a Barcelona al març de 1938 | Domini públic

El passat mes de juliol, la llei de reparació jurídica de víctimes del franquisme, (<http://anc.gencat.cat/ca/detall/noticia/Llista-de-processos-instruits-pel-regim-franquista>) aprovada per unanimitat al Parlament de Catalunya, va declarar il·legals els tribunals de l'Auditoria de Guerra de l'Exèrcit d'Ocupació que van actuar a Catalunya a partir de l'abril de 1938 i fins al desembre de 1978.

Segons la norma: "Es dedueix la nul·litat de ple dret, originària o sobrevinguda, de totes les sentències i resolucions de les causes instruïdes i dels consells de guerra dictades per causes polítiques a Catalunya pel règim franquista". Per la mateixa llei, (<https://www.naciodigital.cat/noticia/134425/publiquen/66590/noms/victimes/dels/judicis/franquistes>) l'Arxiu Nacional de Catalunya (ANC) va publicar una exhaustiva llista amb els 66.590 noms de les víctimes dels judicis franquistes (<https://www.naciodigital.cat/noticia/134425/publiquen/66590/noms/victimes/dels/judicis/franquistes>) i les 15 entitats condemnades.



*Desfilada militar, l'any 1939, a Granollers Foto: Arxiu Municipal de Granollers*

## **Primera base de dades centralitzada**

Tot i la fita històrica per reparar la memòria col·lectiva d'un passat encara molt opac, hi ha molts altres arxius que recullen petites parts de les vides de morts, afusellats i víctimes del franquisme i la dictadura que es troben dispersos. Amb l'objectiu de posar més llum sobre les diferents formes de repressió i privació de llibertat, l'Associació Innovation and Human Rights (<https://blog.ihr.world/index.php/ca/>) (IHR), dedicada a la transparència i al dret a saber, ha creat la primera base de dades centralitzada de les víctimes de la Guerra Civil i el franquisme, de 1936 al 1975, amb referència accessible online a múltiples recerques i arxius.

***"Qualsevol que es preguntí com va viure un familiar la Guerra Civil i la postguerra pot consultar la base de dades per trobar respostes"***

"Les recerques que hem integrat fan referència a 80 fonts d'informació de tota Espanya, a banda de l'Arxiu Nacional de Catalunya i el llistat fet públic el passat mes de juliol", explica Concha Catalán, periodista i impulsora de l'IHR. "Hem agrupat més de 200.000 registres, que inclou informació de registres militars, civils, de parròquies, museus, hospitals, etc".

## Mig milió de víctimes mortals

Catalan apunta que l'objectiu d'aquesta investigació és que "qualsevol persona que es preguntí com va viure un familiar la Guerra Civil i la postguerra, o vulgui saber si van ser represaliats, trobi les respostes a la base de dades que han creat".

Segons l'historiador i investigador Paul Preston, el nombre de víctimes mortals de la Guerra Civil espanyola està al voltant de mig milió de persones. Una de cada quatre d'aquestes és, encara avui, una víctima de desaparició forçada. A banda de les morts pels bombardeigs i per execucions, hi va haver moltes formes de repressió i privació de llibertat. Entre elles, camps de concentració (14 a Catalunya, segons l'historiador Javier Rodrigo), presons i batallons de soldats treballadors en els quals, segons dades de 1940, hi havia més de 150.000 persones alhora fent treballs forçats.



*Dos soldats del cos de carabiners, descansant, l'any 1937. Foto: Memorial Democràtic*

## Documents dispersos en multitud d'arxius

La gran base de dades que ha creat l'IHR està en la seva fase inicial. Segons la periodista Concha Catalan "ha d'evolucionar amb el temps. La major complexitat és localitzar la informació perquè està dispersa en multitud d'arxius, que referencien les dades també de manera diferent".

Fa més d'un any que l'equip està cercant i integrant dades, a més d'explorar diversos aspectes del conflicte i del franquisme, vol explicar històries personals rescatades de l'oblit. I el proper dijous 30 de novembre, el Centre de Cultura Contemporània de Barcelona celebrarà un acte (<http://www.cccb.org/ca/activitats/fitxa/pel-dret-a-saber-periodisme-de-dades-i-guerra-civil/227628>) on es presentarà la metodologia de treball i el funcionament de la base de dades.

## *El nombre de víctimes mortals de la guerra civil espanyola està al voltant de mig milió de persones*

"El més important és que no existeix, fins ara, una recopilació tan completa de fàcil accés online que integri informació tant d'arxius com de recerques citant les fonts", afegeix Concha Catalán. "Si fins ara no s'ha fet, ha estat per falta de voluntat política, tot i que moltes administracions han fet un gran esforç per obrir els arxius".

Des de l'associació Innovation and Human Rights es demana la col·laboració de més institucions, arxius i particulars que vulguin contribuir-hi, de manera totalment altruista, a recuperar la memòria històrica d'un període del segle XX del qual "encara se sap molt poc". Per ara, el projecte compta amb el suport de l'Associació d'Arxivers i Gestors Documentals de Catalunya (<http://www.arxivers.com/>), a més dels testimonis de descendents de víctimes.



*Manifestació franquista contra Rússia. Any1942. Foto: Arxiu Fotogràfic La Farinera*

